

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek JUDr. Anny Petruľákovovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu: **A. s.r.o.**, B., B., IČO: X., zast. JUDr. A. G., advokátkou, B., T., proti žalovanému: **D., a.s.**, K., B., IČO X., o zaplatenie 123 708,61 Sk na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave. zo dňa 15. mája 2007 č.k. 2 Cob 370/2006-114 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. mája 2007 č.k. 2 Cob 370/2006-114 **z a m i e t a**.

Žalovaný je povinný žalobcovi zaplatiť 4 615 Sk náhrady trov dovolacieho konania na účet jeho právneho zástupcu.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd .. I rozsudkom zo dňa 25.9.2006 č.k. 29 Cb 98/2003-85 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 7 766,66 Sk a vo zvyšku žalobu zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Žalobca sa odvolal proti žalobu zamietajúcej časti rozsudku a o výroku o náhrade trov konania.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 15.5.2007 č.k. 2 Cob 370/2006-114 tento rozsudok Okresného súdu BratislavaB.. I, č.k. 29 Cb 98/2003-85 zo dňa 25.9.2006 v napadnutej žalobu zamietajúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania zmenil tak, že žalovaného zaviazal

zaplatiť žalobcovi sumu 115 941,95 Sk a trovy konania vo výške 18 760,70 Sk na účet jeho právneho zástupcu.

Podľa odôvodnenia rozsudku žalobca si žalobou uplatnil voči žalovanému právo na zaplatenie sumy 123 708,61 Sk titulom poplatku z omeškania vo výške 0,1 % za každý deň omeškania so zaplatením faktúr za rok 1999, a to faktúrou č. 220074 zo dňa 27.8.2002 v spojení s dobropisom zo dňa 7.10.2002. Žalovaný v konaní dôvodnosť uplatneného nároku, výšku fakturovaných súm, ako aj obdobia omeškania nenamietal. Vzniesol však námietku premlčania nároku žalobcu na poplatok z omeškania z faktúr, ktorých lehota splatnosti uplynula pred 1.3.2000 a to podľa § 101 Obč. zák.

Zo spisu vyplynulo, že v danom prípade bol záväzkový vzťah medzi účastníkmi založený písomnou zmluvou zo dňa 1.4.1998, uzatvorenou podľa § 38 zák. č. 273/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov. Podľa čl. VI bod 2 zmluvy vzťahu, ktoré nie sú upravené touto zmluvou sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka č. 513/1991 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Odvolačný súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah medzi účastníkmi v danej veci bol platne podriadený v zmysle § 262 ods. 1a 2 Obch. zák. čo je preukázané z čl. VI bod 2 písomnej zmluvy ustanoveniam Obch. zákonníka. Otázkou premlčania je preto potrebné posudzovať podľa ustanovení Obchodného zákonníka, keďže táto nie je upravená zákonom č. 273/1994 Z.z.

Žalobca si podanou žalobou uplatnil nárok na poplatok z omeškania v 4-ročnej premlčacej lehote, keďže lehota splatnosti faktúr bola v období od februára do decembra 1999, pričom žalobu podal na súd dňa 3.1.2003.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, keď premlčanie posudzoval podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a vychádzal z 3-ročnej premlčacej doby. Odvolací súd preto v napadnutej zamietajúcej časti rozsudok súdu 1. stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil.

O náhrade trov prvostupňového i odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 2 a § 142 ods. 1 O.s.p. a odvolacieho podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný dovolanie a navrhol ho zrušiť a vec vrátiť odvolacieho súdu na ďalšie konanie.

Prípustnosť dovolania oprel o § 238 ods. 1 O.s.p. a napáda rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu t.j. aj vo výroku o priznaní náhrady trov konania.

V dovolaní poukazuje na rozdielnosť výkladu čl. VI bod 2 Zmluvy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti zo dňa 1.4.1998, v ktorej sa účastníci dohodli na poplatku z omeškania vo výške 0,1 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania.

Podľa neho súd prvého stupňa vo svojom niekoľkostranovom rozsudku podrobne a dôsledne rozviedol dôvody, prečo na premlčanie treba použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, naproti tomu odvolací súd dal za pravdu žalobkyni a posudzuje premlčanie podľa ustanovení Obchodného zákonníka, pričom ustálil, že čl. VI bod 2 ustanovenie zmluvy, jasne stanovuje režim Obchodného zákonníka.

Uvádza, že v obdobnej veci Najvyšší súd SR niekoľkokrát judikoval tak, že z obsahu zmlúv o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, z charakteru právneho postavenia účastníkov konania, účelu a predmetu činnosti zdravotníckych zariadení spočívajúcej v poskytovaní zdravotníckej starostlivosti v zmysle zákona o zdravotnom poistení, predmetu činnosti zdravotných poisťovní, ktorou je vykonávanie zdravotníckeho poistenia podľa zákona o zdravotnom poistení je potrebné ustáliť, že vzťah, medzi účastníkmi konania je vzťahom občiansko-právnym a nie obchodno-právnym. (4Cdo 87/03).

Poukazuje na § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, že príslušenstvo pohľadávky sú úroky z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Príslušenstvo pohľadávky zdieľa osud, je závislý od pohľadávky. Na pohľadávku sa vzťahujú jednoznačne predpisy občianskeho práva takže aj na úrok sa vzťahujú taktiež predpisy Občianskeho zákonníka.

Tvrdí, že odvolací súd nesprávne argumentoval a poukazoval na ustanovenia čl. VI bod 2 zmluvy, keď prevzal názor, že zmluva neupravuje otázku premlčania a preto je potrebné otázku premlčania posúdiť podľa Obchodného zákonníka. Namietá, že predmetné ustanovenie nič nehovorí o tom, že Obchodný zákonník sa použije v prípade otázok zmluvou neupravených, ale že sa použije v prípade vzťahov zmluvou neupravených (ide o právne vzťahy.).

Je názoru, že keď predmetný vzťah ako celok je vzťahom občiansko-právnym, nemožno na právo z neho vyplývajúce aplikovať právnu úpravu obchodno-právnou o premlčaní, aj napriek existencii čl. VI.

K odvolaniu sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu trovy konania.

Vo svojom stanovisku opakuje už predchádzajúce svoje podania a cituje odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací po zistení, že dovolanie je prípustné v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p., prejednal dovolanie podľa § 243a ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania, pričom preskúmal rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že nie je dôvodné.

Zo spisového materiálu dovolací súd zistil, že žalobca si svojím návrhom na začatie konania uplatnil voči žalovanému právo na úrok z omeškania vo výške 0,1 % za každý deň

omeškania so zaplatením faktúr za rok 1999, a to faktúrou č. 220074 zo dňa 27.8.2002 v spojení s dobropisom zo dňa 7.10.2002. Žalovaný v konaní dôvodnosť uplatneného nároku, výšky fakturovaných súm ako aj obdobia omeškania nenamietal, vzniesol však námietku premlčania v zmysle § 101 Obč. zák. vzhľadom na to, že právny vzťah, ktorý vznikol medzi sporovými stranami je občiansko-právny a nie obchodno-právny, ako sa domnieva žalobca. Z toho dôvodu je premlčacia doba 3- roky a nie 4 – roky.

Súd prvého stupňa vychádzal z názoru, že ide o občiansko-právny vzťah a preto treba na premlčaciu dobu aplikovať ustanovenie § 101 Obč. zák.

Pri svojom rozhodnutí vychádzal najmä z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.9.2003 č.k. 4 Cdo 87/03 v odbornom spore, v ktorom sa podľa neho stanovilo, že poskytovanie zdravotnej starostlivosti poistencom žalovaného v rámci príslušných kogentných zákonných ustanovení nemôže byť predmetom podnikateľskej činnosti žalobcu a preto aj Najvyšší súd SR uvedeným rozhodnutím dospel teda k záveru, že právne vzťahy vyplývajúce z poskytovania zdravotnej starostlivosti sú vzťahmi občianskoprávnymi a nie obchodnoprávnymi.

Odvolačný súd sa priklonil k názoru žalobcu, že v danom prípade treba na riešenie otázky premlčacej doby aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka a to o ustanovenie § 397, čo jednoznačne vyplýva z čl. VI bod 2 uzavretej zmluvy.

Dovolací súd sa plne stotožnil s právnym posúdením ako aj závermi vyvodenými odvolacím súdom.

Základom riešenia spornej otázky dĺžky doby premlčania je nesporne interpretácia čl. VI bod 2 Zmluvy medzi účastníkmi a táto závisí od tohto, či jej účastníkov treba považovať za podnikateľov v zmysle ust. § 2 ods. 1 a 2 Obch. zák., nakoľko podľa § 261 ods. 1 Obch. zák., táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi ak pri vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti,

Nikto nepochybuje o tom, že žalobca je podnikateľom a bol ním aj pri uzatváraní zmluvy.

Pochybnosti o postavení podnikateľa pri uzatváraní zmluvy sú len ohľadne poisťovne, teda žalovanej a vyplývajú zrejme z ust. § 6 ods. 2 prvá veta zák. č. 273/1994 Zb., podľa ktorého poisťovňa nesmie podnikateľ s prostriedkami získanými z povinného zdravotného poistenia.

Citované ustanovenie však zakazuje poisťovni len podnikateľ s prostriedkami získanými z povinného zdravotného poistenia, nezakazuje a nijako neobmedzuje jej základnú aktivitu ako podnikateľa v zmysle § 2 ods. 1 Obch. zák., teda sústavnú činnosť vykonávanú za účelom

dosiahnutia zisku. Je nesporné a všeobecne známe, že poisťovne vyvíjajú značnú aktivitu za účelom, dosiahnutia zisku a že ho aj dosahujú.

Z uvedeného je zrejmé, že účastníci Zmluvy ju zatvárali ako podnikatelia a podľa § 2 ods. 1 Obch. zák. a teda v zmysle § 261 ods. 1 Obch. zák. ich záväzkové vzťahy upravuje tretia časť označená ako Obchodné záväzkové vzťahy Obch. zákonníka.

Zo zreteľa uvedeného potom treba pristupovať k výkladu sporného ustanovenia čl. VI bod 2 Zmluvy.

Podľa čl. VI bod 2 zmluvy, vzťahy, ktoré nie sú upravené touto zmluvou sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka č. 513/1991 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Je teda jasné a jednoznačné, že otázku dĺžky premlčacej doby v rozhodovanom prípade treba riešiť podľa ustanovení Obch. zákonníka.

Odvolačí súd správne usúdil, že otázku premlčania je potrebné posudzovať podľa ustanovení Obchodného zákonníka, keďže nie je upravená zákonom č. 273/1994 Z.z.

Na tomto základe dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 1 po bodkočiarku O.s.p. zamietol.

Úspešnému žalobcovi vzniklo podľa § 243b ods. 4 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov dovolacieho konania. Trovy dovolacieho konania predstavujú 1 úkon právnej služby (vyjadrenie), t.j. vo výške 4 550 Sk + 164 Sk. režijný paušál, spolu 4 615 Sk. Dovolací súd žalobcovi ich náhradu žalovaným priznal.

P o u č e n i e : Protí tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave.. dňa 17. júla 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

